

RADIŠANA: VEIDOJOT PASAULI

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 1:1-13, Jes. 45:18, 1. Jāņa 1:5, Atkl. 22:5, 2. Kor. 4:6, 2. Pēt. 3:5, Īj. 38:4-6.

ATMIŅAS PANTS:

„Tā saka Tas Kungs, kas radīja debesis, Dievs, kas veidoja zemi, – Viņš to nav radījis kā tukšu vietu, bet lai tā būtu apdzīvota. ‘Vienīgi Es esmu Tas Kungs, cita nav neviena!’” (Jes. 45:18).

Zinātniekus arvien vairāk pārsteidz zemes piemērotība dzīvām būtnēm. Un nav nekāds brīnums, jo tās nolūks un mērķis ir apstiprināts visā Bībelē, sākot ar 1. Mozus grāmatas 1. nodaļu. Iesācis ar planētu, kas bija neizveidota un tukša, Dievs veļtija pirmās trīs dienas, lai izveidotu to apdzīvošanai, un pēdējās trīs – lai piepildītu to. Šis nedēļas tēmā pievērsīsimies pirmajām trim dienām radīšanas nedēļā.

Daži zinātnieki ir iebilduši pret uzskatu, ka Dievs „uzspiedis” dabai kādu nolūku, tā vietā cenšoties pierādīt, ka Viņš vienkārši ir atļāvis materiālajai pasaulei būt un dabiskos procesos attīstīties sev raksturīgā veidā. Starp tiem, kas atbalsta dažādu veidu „teistisko evolūciju”, šī ir pavisam parasta tēma. Tomēr šādi uzskati nav savienojami ar Rakstiem un ar mūsu izpratni par radīšanu. Universam nav pašam savas gribas. Radītais nepastāv neatkarīgi no Dieva, bet tas ir Dieva izvēlēts lauks, kurā Viņš var izteikt Savu mīlestību pret radījumiem, ko Viņš ir radījis.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. janvārī.

NEIZTAISĪTA UN TUKŠA

„Iesākumā Dievs radīja debesis un zemi. Bet zeme bija neiztaisīta un tukša, un tumša bija pār dziļumiem, un Dieva Gars lidinājās pār ūdeņiem.” (1. Moz. 1:1, 2). Ko šie panti stāsta par zemi, pirms Kungs sāka radīt uz tās dzīvību? _____

Bībele iesāk ar radīšanas stāstu, un radīšanas stāsts sākas ar apgalvojumu, ka Dievs ir Radītājs. Tālāk ir aprakstīts pasaules stāvoklis laikā, kad Dievs sāka sagatavot to apdzīvošanai. Kad stāsts sākas, planēta jau pastāv, bet tā ir neizveidota, tukša, tumša un mitra.

Sekojošie panti apraksta, kā Dievs vispirms izveidoja pasauli kā apdzīvotu vietu un tad piepildīja to ar dzīvīiem radījumiem. Panti mums precīzi nepasaka, kad uz zemes radās klintis un ūdens, tas atklāj tikai to, ka pasaule vienmēr nav bijusi piemērota dzīvošanai. Tā ir kļuvusi derīga dzīvīiem radījumiem tikai tāpēc, ka Dievs ir pielicis roku, lai to tādu izveidotu.

Ko Jes. 45:18 mums māca par Dieva nodomu, radot pasauli? _____

Kad zeme sākumā tika izsaukta esamībā, tā nebija piemērota dzīvošanai. Bībele neko nesaka par laika periodu starp sākotnējo klinšu un ūdens radīšanu un vides un dzīvu būtņu radīšanu. Daži zinātnieki domā, ka tas ir noticis nekavējoties, citi – ka tas varēja notikt arī pēc ilgāka laika perioda.

Fakts ir tāds, ka mēs to nezinām, ne arī tam ir kāda nozīme. Lai arī kā tas būtu bijis, Dievs radīja zemes materiālu un tad, paša izvēlētā laikā, Viņš radīja vidi, kas bija piemērota dzīvošanai. Izšķirošs ir tas, ka Kungs, kas nav atkarīgs no iepriekš eksistējošas matērijas, izmantoja matēriju, ko Viņš kaut kad iepriekš jau bija radījis, kaut ko, kas savā „pirmatnējā” stāvoklī bija „tohu vbohu” („neiztaisīts un tukšs”). Pēc tam Sava vārda spēka Viņš radīja mūsu apdzīvoto pasauli.

LAI TOP GAISMA

„Un Dievs sacīja: ‘Lai top gaisma.’ Un gaisma tapa. Un Dievs redzēja gaismu labu esam, un Dievs šķīra gaismu no tumsas. Un Dievs nosauca gaismu: diena, – un tumsu nosauca: nakts. Un tapa vakars un tapa rīts – viena diena.” (1. Moz. 1:3-5) Ko šie panti mums māca par pirmo radišanas dienu? _____

No šiem pantiem mēs varam izsecināt daudz. Pirmkārt, gaisma uzradās pēc Dieva pavēles. Dieva vārds spēj noteikt radīto lietu stāvokli.

Otrkārt, gaisma bija „laba”. Mēs varam brīnīties, kāpēc pantā teikts, ka Dievs „redzēja” gaismu. Vai pastāv kādas šaubas par to, ka Dievs redz visu? Galvenais ir tas, ka gaisma, ko radījis Dievs, bija laba, pat Dieva acīs. Mēs zinām, ka gaisma ir laba tāpēc, ka Dievs pats to tā ir novērtējis.

Vēl viens punkts – Dievs atdalīja gaismu no tumsas. Gan gaisma, gan tumsa ir Dieva kontrolē, un ne viens, ne otrs nekādā ziņā neietekmē Viņa aktivitāti un zināšanas (skat. Ps. 139:12). Dievs deva nosaukumus tumšajam un gaišajam laikam, nosaucot tos par „dienu” un „nakti”. Dievam ir tiesības dot nosaukumus laika periodiem, jo Viņš ir laika Radītājs. Kā Valdnieks pār laiku Dievs nav laikā ierobežots. Drīzāk laiks ir atkarīgs no Dieva.

Cits jautājums šajos pantos ir tas, ka bija tumsas un gaismas periodi, kas kopā veidoja dienu. Par „dienas” nozīmi radišanas stāstā ir rakstīts daudz. Mēs šo jautājumu pārdomāsim vēlāk, bet garāmejojot atzīmēsim, ka pirmā diena sastāvēja no tumsas perioda un gaismas perioda, tieši tāpat kā tagad.

Gaisma ir arī viena no iezīmēm, kas pavada Dieva klātbūtni. Mums nav jāpieņem, ka gaisma bija izgudrota pirmajā radišanas dienā, jo Dievs eksistēja, pirms zemes tika radīta, un Viņa klātbūtne bieži tiek saistīta ar gaismu (1. Jāņa 1:5, Atkl. 22:5). Radot pasauli, iepriekš tumsā esošajā planētā tika ieviesta gaisma.

Kā varēja būt diena un nakts pirms saules radišanas? Mozus noteikti zina, kāda ir saistība starp sauli un dienas gaismu. Tomēr, neskatoties uz acīmredzamajām zināšanām, viņš par gaismu un tumsu pirmajā dienā uzrakstīja to, ko uzrakstīja. Dievs acīmredzot ir devis viņam tādas zināšanas par radišanu, ko mēs šobrīd nesaprotam, zināšanas, ko nevar iegūt, raugoties dabas pasaulē. Kāpēc mums nevajadzētu būt pārsteigtiem, ka dažas lietas radišanā paliek noslēpums? _____

DEBESU RADĪŠANA

„Tad Dievs sacīja: ‘Lai top velve ūdeņu vidū, kas lai šķir ūdeņus no ūdeņiem.’
Un Dievs radīja velvi un šķīra ūdeņus, kas zem velves, no ūdeņiem virs velves. Un tā tapa.
Un Dievs nosauca velvi: debesis. Un tapa vakars un tapa rīts – otra diena.” (1. Moz. 1:6-8)

Dievs radīja velvi, norādīja uz tās funkcijām un deva tai vārdu – debesis. Velves (debesu) funkcija bija atdalīt ūdeņus apakšā no ūdeņiem augšā. Mūsdienās mēs varbūt drīzāk lietotu terminu „debesjums”, un to attiecinātu uz atmosfēru, kas ir daļa no mūsu vides, un uz telpu aiz atmosfēras, kur atrodas saule, mēness un zvaigznes.

Atmosfēra, šķiet, ir daļa no „debesīm”, kas tika izveidotas otrajā radīšanas dienā. Atmosfēra ir līdzeklis, kas nodrošina ūdens pacelšanos – ūdens iztvaiko un nonāk atmosfērā, no kurienes tas var tikt transportēts uz jebkuru vietu virs zemes. Tad tas nonāk atpakaļ uz zemes vai nu kā migla, kā tas aprakstīts 1. Moz. 2:6, vai lietus veidā.

Dievs deva vārdu velvei, ar to parādot savu pārākumu pār to. Vārdu došana norāda, ka Dievs ir Valdnieks telpā un valda pār to. Tieši tāpat kā tas bija ar pasaules apgaismošanu, arī izplatījuma veidošana tika pabeigta otrajā dienā, vēl vienā tumšajā vakara un gaišajā rīta periodā.

Daudz diskusiju ir par vārda „velve” nozīmi. Ebreju vārds „ragia” reizēm ir lietots, lai aprakstītu metāla sloksni, kas ir iestrādāta plānākā sloksnē. Kritiķi ir argumentējuši, ka senie ebreji patiesībā ir ticējuši, ka ap zemi ir bijis ciets debesu apvalks. Tā kā kaut kas tāds nepastāv, viņi ar to pierāda, ka Bībeles ziņojums ir nepareizs. Bet šāds domu gājums ir kļūdainis. Vārda „ragia” lietojums šajā kontekstā vienkārši attiecas uz debesīm virs mums – gan uz atmosfēru, gan arī uz pašu kosmosa telpu. Lai zinātu, par ko ir runa, mums atliek tikai aplūkot tiešo kontekstu. 1. Mozus grāmatā putni ir aprakstīti lidojam „pār debesu velvi” (1. Moz. 1:20). Citur „debesu velve” ir vieta, kur ir redzama saule un mēness (1. Moz. 1:14). Skaidrs, ka putni nelido tajā „ragia” daļā, kur atrodas saule un mēness.

*Lai arī kādus noslēpumus satur pats radīšanas stāsts, viens jautājums ir pavisam skaidrs: nekas nav atstāts nejaušībai. Kāpēc mums ir svarīgi to zināt, īpaši laikā, kad daudzi uzskata, ka nejaušībai radīšanā ir bijusi liela loma?*_____

DZĪVES TELPA

Izlasi 1. Moz. 1:9-13. Mēģini iztēloties neticamo Dieva radīšanas spēku, darot to, kas ir aprakstīts šajā pantā. Kā šis ziņojums dod loģisku atbildi uz seno jautājumu: „Kas bija pirmais – vista vai ola?” _____

Pirms tas notika, zemi klāja ūdens. Lai sagādātu dzīves telpu cilvēkiem, ko Dievs plānoja radīt, Viņš izmainīja zemes virsmu, radot baseinus, kuros saplūda ūdens un izveidojās jūras. Radās kontinenti. Tā bija zemes fizikālo elementu trešā atdalīšana. (Pirmā bija starp gaismu un tumsu, otrā atdalīja ūdeņus augšā no ūdeņiem apakšā, bet trešā bija sauszemes un jūru atdalīšana.)

Arī trešo reizi Dievs deva nosaukumus lietām, ko Viņš bija atdalījis. Sauszemi nosauca par „zemi” un ūdens sakopojumus par „jūrām”, kas atkal ilustrē Dieva augstāko varu dzīves telpā. Dievs pārbauda sauszemes un jūras sistēmu un nosauc to par „labu”.

Trešajā radīšanas dienā ir ziņots par vēl vienu radīšanas notikumu. Sauszeme nodrošina vietu, kur Dievs var izvietot pārtiku radījumiem, ko Viņš drīz gatavojas radīt. Dievs izsauc augus no sauszemes (zemes). Zāle, augi un augļu koki ir īpaši pieminēti. Tiem ir jābūt zemes iedzīvotāju pārtikas avotam. Pants nenorāda, cik daudz dažādu augu radīja, bet tas arī nenorāda, ka no iesākuma būtu pastāvējusi liela augu dažādība. Taču no tā, ko mēs redzam šodien, mēs zinām, ka šo dzīvības formu dažādībai vajadzētu būt neticami lielai. Rakstos ir skaidri atklāts, ka visi augi nav attīstījušies evolūcijas ceļā no viena priekšteča. No paša sākuma augu valstī ir pastāvējusi dažādība. Viedoklis par vienu augu kā priekšteci, kas ir pamatā evolucionārajai bioloģijai, ir pretējs Bībeles ziņojumam.

Aplūko neticamo augļu un dārzenu, kā arī citu ēdamo augu dažādību! Kā tas pierāda Dieva mīlestību pret mums? Kāpēc ir mulķīgi domāt, ka viss tas ir radies nejaušības ceļā, kā to māca evolūcija? _____

DIEVA VISSPĒCĪGAIS VĀRDS

Ko sekojošie panti māca par Dieva vārda spēku?

2. Kor. 4:6 _____

Jes. 55:11 _____

2. Pēt. 3:5 _____

Bībele māca, ka Dievs radīja no nekā (ex nihilo), Sava vārda spēkā un bez jebkāda konflikta vai pretošanās. Šāds uzskats par radīšanu ebrejiem bija unikāls starp visiem senās pasaules iedzīvotājiem. Lielākā daļa radīšanas stāstu, kas nav no Bībeles, stāsta par konfliktu un vardarbību radīšanas procesā. Piemēram, senajiem babiloniešiem bija radīšanas stāsts, kurā monstros Apsu un viņa dzīvesbiedre Tiamata rada dievību paaudzi, ko viņi pēc tam mēģina iznīcināt, bet kaujā Tiamata tiek nogalināta. Viņas ķermenis tiek sadalīts divās daļās. No vienas izveidojas debesis, bet no otras – zeme.

Mūsdienu cilvēki arī ir radījuši populāru radīšanas stāstu ar vardarbību. Saskaņā ar šo stāstu, Dievs apzināti radīja pasauli, kurā ir par maz resursu, radot sacensību starp indivīdiem. Tās rezultātā spēcīgākie indivīdi iznīcina vājākos. Saskaņā ar šo moderno stāstu, ar laiku organismi ir kļuvuši arvien sarežģītāki, galu galā radot cilvēkus un citus dzīvos organismus no viena kopīga priekšteča.

Tomēr evolūcijas teorijas „dievi” (nejaušas mutācijas un dabīgā atlase) nav tādi paši kā Bībeles Dievs.

Bībeles Dievs ir vājo Aizstāvis un augstsirdīgs Apgādnieks visiem radījumiem. Nāve, ciešanas un citi ļaunumi nav Dieva radīti. Tieši pretēji, tas viss ir atbilstošs rezultāts dumpim pret Viņa labo valdīšanu. Lai radītu, evolūcijas teorija izmanto sacensību un vājo iznīcināšanu. Pat vēl ļaunāk, viņi ir atbildīgi par nāvi un ciešanām, nāve un ciešanas ir viņu radīšanas līdzekļi.

Tādējādi 1. Moz. 1. un 2. nodaļa nekā nesaskan ar moderno evolūcijas teoriju, kas pašos pamatos ir pretēja Bībeles radīšanas ziņojumam.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Lai gan Raksti skaidri to nepasaka, mums ir pietiekami labi pamatojumi Bībelē, lai ticētu, ka Universs ir pastāvējis jau sen, pirms sākās dzīvība virs zemes. Pirmkārt, Īj. 38:4-6 Dievs apliecina, ka tad, kad Dievs veidoja pasauli, bija dzīvas būtnes, kas aiz prieka gaviļēja. Tas nozīmē, ka pirms zemes radišanas Universā bija dzīvas būtnes. Iespējams, ka 1. Kor. 4:9 minētā „pasaule” arī attiecas uz to pašu grupu. Otrkārt, čūska Ēdenes dārzā bija vēl pirms Ādama un Ievas grēkā krišanas. Atkl. 12:9 čūska ir sātans, kas tika izmests no debesīm. Jēzus teica, ka Viņš ir redzējis, kā tas notiek (Lūk. 10:18). Ec. 28:14, 15 apraksta sedzošo ķerubu, kas sākumā bija pilnīgs, bet tad kļuva par dumpinieku. Tas nozīmē, ka bija laika periods pirms sātana sacelšanās un jādāmā, ka arī sātans dzīvoja Universā. Šie panti norāda, ka Ādams un Ieva nebija pirmās radītās būtnes.

„Zeme, iznākot no Radītāja rokām, bija brīnišķīgi skaista. Tās virsu rotāja kalni, pakalni un līdzenumi, kurus šķīra varenas straumes un jauki ezeri; tomēr kalni nebija stāvām kraujām un drausmīgām klinšu sienām un bezdibeņiem, kā tas ir tagad. Asās, robotās iežu šķautnes sedza auglīga zeme ar savu bagātīgo augu valsti. Nebija riebīgu purvu un neauglīgu tuksnešu. Kur vien acis vērās, skatu iepriecināja grezni krūmi un krāšņas puķes. Augstienes klāja vareni koki, daudz, daudz majestātiskāki nekā tagad. Gaiss bija tīrs un veselīgs, bez jebkāda kaitīga piesārņojuma. Visa ainava krāšņumā pārspēja vislabāk iekārtotos parkus. Eņģeļu pulki priecīgi raudzījās uz šo skatu un liksmojās par Dieva brīnišķajiem darbiem.” Elena Vaita „Sentēvi un pravieši”, 44. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Atrodi tik daudz norādes, ka pasaule ir radīta ar nolūku, cik vien iespējams.

2. Kādus argumentus tu vari minēt, lai pierādītu, ka evolūcija nevar būt saskaņā ar Bībeles mācību par radišanu?

3. Bez šaubām 1. Moz. grāmatas radišanas ziņojumā ir elementi, ko mēs nevaram izskaidrot. Kāpēc tas tomēr nav iemesls, lai atmestu to kā burtisku vēstījumu par mūsu pasaules radišanu?